

Carabasa va fi omologata oficial in 2009

Descriere imagine:
Rasa Carabasa

Atat la Indagra, in toamna anului trecut, cat si la Expozitia nationala de ovine de la Sibiu din acest an, a iesit in evidenta o noua rasa de ovine, si anume Tigaiia cu cap negru de Teleorman.

Piata vest-europeana este din ce in ce mai receptiva pentru carnea de tineret ovin ingrasat, precum si la produsele din lapte de oaie, iar crescatorii de ovine romani isi doresc o oaie performanta atat pentru carne, cat si pentru lapte, bine adaptata conditiilor locale si eficienta din punct de vedere economic.

Imprejurarile aparitiei Carabasei de Teleorman

Localizare. In ultimii 20 de ani, in Romania s-a conturat o populatie de ovine, localizata in judetul Teleorman, dar si in judetele limitrofe, cu caractere de exterior, productiva si reproductiva, diferita de celelalte rase de ovine romanesti si europene.

Etimologie. In termeni populari, aceste oi sunt denumite "Carabasa", termen care vine din limba turca si care inseamna "cap negru" (cara-basa).

Originea. Exista surse credibile care mentioneaza ca baza de pornire ar fi oile Turcane locale, si mai cu seama oile Tigai, aduse in sudul tarii din zona Banatului. Prin transhumanta, aceasta populatie de oi a venit in contact, in nordul Marii Negre, cu oile Tigai, pe coasta Dalmatiei, cu oile din rasa Bergamasca, iar la sud de Dunare, cu oile Tigai cu jarul de culoare inchisa, din zona Plevnei.

Selectia. Meritul incontestabil este, insa, al unor crescatori de oi din Teleorman, dintr-o zona agro-

ecologica cu accente mai degrabă agricole decât pastorale, care au îngrijit și au selectat cu pasiune aceste exemplare, rezultând o populație de oi masive, bine adaptate la condițiile din sudul țării.

Rasa competitivă, cu producție mixtă

Scapate cu greu și cu sacrificii de urgență merinorizării, campanie începută în forta preponderent în zona de câmpie și în cea colinară, între anii 1960 și 1980, prin sacrificarea și castrarea berbecilor Turcana și Tigaie, oile Tigaie cu capul negru, denumire sub care sunt recunoscute și în momentul de față, au trezit un interes crescând în ultimii 20 de ani.

Studii sistematice au fost efectuate, mai recent, de o pleiadă de cercetători, care au conturat principalele caracteristici ale acestei populații de oi. Potrivit acestora, oile au o producție mixtă (lapte-carne-lana) și performanță, iar, în ceea ce privește producția de lapte și de carne, ele pot fi competitive cu cele mai bune rase specializate din Europa, importul acestora fiind inutil.

Adaptabilă la șes, dar nu și la munte

Cele mai reprezentative nuclee ale acestei rase sunt în județul Teleorman. De aici au fost achiziționați berbeci și oi, care au ajuns, mai întâi în toate județele din sudul țării, apoi și în județele Iași, Vrancea, Covasna, Sibiu, Hunedoara, Timiș și Arad. În zonele de șes și în cele colinare s-au adaptat bine, dar în zonele cu dealuri înalte și în cele montane s-au aclimatizat mai greu, rezultatele fiind nesatisfăcătoare.

Potențial de reproducere remarcabil

Perioada de montă este lungă, de 8-9 luni, față de numai 4-5 luni la Turcana, iar dintr-un efectiv de o sută de oi matcă, 95 de animale vor fi produse, 40-50 la sută din acestea pot avea chiar și doi miei, pe care îi cresc până la întărire.

Acestea se prețuiesc bine, ca și oile Merinos, la munte de primăvară (aprilie-mai) și fături de toamnă, pentru a produce miei de lapte în luna decembrie, când piața oferă cele mai ridicate prețuri.

Hibridii realizați între berbecii din populația Oaia cu capul negru de Teleorman și rasele autohtone Turcana (ecotipurile de Geoagiu), Tigaie, (ecotipurile de Brașov) și Merinos de Palas au fost semnificativ mai performanți în ceea ce privește sezonul mai lung de montă, natalitatea, sporul mediu zilnic, greutatea la adulți și producția de lapte, comparativ cu cele trei rase autohtone, care sunt fruntase doar la producția de lână.

Unii crescători insistă să monteze oile cu berbeci Tigaie Somborska, pentru a crește și mai mult greutatea corporală. Soluția este eronată, deoarece, sub aspectul producției de lapte, populația de Oi cu cap negru din Teleorman, deși are o masă corporală mai mică, realizează o producție de lapte mai mare, datorată selecției susținute (150-180 l/lactație sau chiar mai mare, dacă luăm în calcul și

variantele cu peste 200 l, fata de numai 50-150 l, cat ofera Tigaia Somborska, rasa si mai pretentioasa).

ANARZ PROMITE OMOLOGAREA CARABASEI

Deocamdata, rasa este omologata de performantele ei si de istorie, urmand ca ea sa fie inregistrata oficial ca rasa romaneasca de ovine cat mai curand posibil anul acesta, asa cum au promis specialistii ANARZ, apoi va fi promovata pe plan international pentru monta.

Denumita de crescatori, chiar si acum, oaia Carabasa, apoi in lucrarile sistematice, Oaia de Peretu, Tigaia cu cap negru sau Oaia cu cap negru de Teleorman, aceasta populatie de oi este o creatie a crescatorilor de ovine din sudul tarii, a oamenilor de stiinta si, nu in ultimul rand, a specialistilor de la ANARZ Bucuresti.

Pentru a putea fi declarata ca rasa noua de ovine, crescatorii ar trebui sa practice numai monte cu berbeci locali, adica reproducere inchisa, si sa respecte standardul rasei.

Precizez cateva denumiri potrivite: Oaia Romaneasca cu Capul Negru, tinand cont ca s-a format si s-a raspandit in Campia Romana, Oaia Romaneasca de Teleorman cu Capu Negru sau Oaia de Teleorman cu Capu Negru.

DESCRIEREA OII CU CAP NEGRU DE TELEORMAN

â€¢ Format corporal este specific ovinelor exploatate pentru lapte: capul ingust; trunchiul alungit (82-92 cm, fata de 63-65 cm la Turcana); inaltime mare la greaban (68-85 cm, fata de 55-65 cm la Turcana); largime buna a pieptului (20-24 cm) ;largime buna a crupei (24-30 cm); jarul (parul) de pe fata si de pe membre este negru, profil drept sau usor berbecat; urechi semiblege si de lungime medie; coada lunga (50-55 cm) pana la jaret si cu varful usor intors.

â€¢ Greutate corporala: berbecii adulti au in medie aproximativ 90-115 kg; oile au 60-80 kg; mieii cantaresc 4,5-6 kg la fatare, la 3 luni ajung la 25-30 kg, iar la 8-9 luni ating 40-50 kg. Sporul mediu zilnic la miei in perioada de alaptare se situeaza intre 250 si 350 g/zi, in functie de conditiile de intretinere; mielutele se pot da la monta.

â€¢ Lana este de culoare alba, cu fibre negre in cojoc; mai rara si heterogena; semifina pe spate si in partea superioara a trunchiului; de regula, semigroasa pe flanc, pe abdomen si pe membrul posterior; pe partea anterioara a gatului, majoritatea oilor au o cravata specifica (dunga) din fibre pigmentate.

Berbecii produc in medie 5 kg de lana, iar oile circa 3 kg.

Ioan Padeanu